

FINANSPOLICY FÖR NYKÖPINGS KOMMUN OCH DESS BOLAGSKONCERN

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-08

STYRANDE DOKUMENT	
Dokumenttitel	Finanspolicy för Nyköpings kommun och dess bolagskoncern
Diarienummer	KK20/669
Kategori av styrdokument	Normerande
Fastställd av	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum	2020-12-08
Giltighetstid	-
Omfattar	-
Dokumentansvarig	-
Uppföljning	-

* Uppgift saknades i beslutat styrdokument vid tid för redaktionell revidering.

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT	
Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
2	SYFTE	1
3	MÅL OCH RAMAR FÖR BEGRÄNSNING AV FINANSIELLA RISKER ...	2
3.1	Finansverksamheten	2
3.2	Verksamhetsområden.....	2
3.2.1	Likviditetsförvaltning	2
3.2.2	Skuldförvaltning	3
3.2.3	Borgensåtagande	3
3.2.4	Långsiktig medelsförvaltning av kommunens pensionsmedel ..	3
3.2.5	Medelsförvaltning av donationsmedel	4
4	ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING.....	4
4.1	Kommunfullmäktiges ansvar.....	4
4.2	Kommunstyrelsens ansvar.....	5
4.3	Ekonomichefens ansvar.....	5
4.4	VD för bolag och förbund	5
4.5	Styrelser för bolag och förbund	6
4.6	Intern kontroll	6
5	UPPFÖLJNING	6
6	ÄNDRINGSHISTORIK.....	7

1 INLEDNING

Kommuners medelsförvaltning regleras i kommunallagen 8 kap 2-4 §§. Av reglerna framgår det att kommunen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Kommunfullmäktige ska även meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. Finanspolicyn utgör tillsammans med Kommunstyrelsens Riktlinjer för finansförvaltningen dessa föreskrifter.

Finanspolicyn och riktlinjerna ersätter Finanspolicy och riktlinjer för finansförvaltningen från 2018.

Policyn gäller tills vidare eller tills beslut fattas om ny policy. Kommunfullmäktige fattar beslut om policyn en gång varje mandatperiod eller vid behov av revidering.

2 SYFTE

Finanspolicyn är ett ramverk från Kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar, ansvarsfördelning och principer för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Policyn ska även omfatta kommunens hel- och delägda bolag samt det med Oxelösunds kommun delägda vattenverksförbundet NOVF. Dessa organisationer ska implementera och följa tillämpliga delar av denna policy samt fastställa egna riktlinjer för bolagets/förbundets finansiella verksamhet.

Syftet med policyn är att:

- *fastställa finansverksamhetens övergripande mål*
- *fastställa ramar för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten*
- *fastställa ramar för hur finansverksamheten ska organiseras*
- *fastställa ramar för rapportering och uppföljning av finansverksamheten*

3 MÅL OCH RAMAR FÖR BEGRÄNSNING AV FINANSIELLA RISKER

3.1 Finansverksamheten

Finansverksamhetens mål baseras på målet om god ekonomisk hushållning samt kommunallagens krav på god avkastning och betryggande säkerhet.

Finansverksamhetens mål är att:

- *hantering av kassaflöde, kapitalanskaffning och kapitalplaceringar ska skötas säkert, effektivt och rationellt genom system och rutiner som*
- *skapar samordningsfördelar för kommunkoncernen. Till exempel med hjälp av koncernkonto*
- *säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt*
- *medverka till att räntenettet i ett långsiktigt perspektiv blir så högt som möjligt*

3.2 Verksamhetsområden

Finanspolicyn omfattar nedanstående delområden med mål och ramar för begränsning av de finansiella riskerna enligt följande:

- *likviditetsförvaltning*
- *skuldförvaltning*
- *borgensåtaganden*
- *långsiktig medelsförvaltning av kommunens pensionsmedel*
- *medelsförvaltning för donationsmedel*

Samtliga kommunens verksamheter och bolag ska bidra till att målen uppnås.

3.2.1 Likviditetsförvaltning

Likviditetshanteringen avser förvaltningen av kommunkoncernens likvida medel som ingår i den löpande verksamhetens likviditetshantering på kort sikt samt den överlikviditet som har längre horisont. Likviditetsportföljens storlek ska vara tillräcklig för att säkerställa betalning av planerade utbetalningar i den takt de förfaller.

Mål för likviditetsförvaltningen är att

- *alltid ha en god betalningsberedskap*
- *tillgodose betryggande säkerhet*

Vid avvikelse ska ekonomiavdelningen rapportera till Kommunfullmäktige.

3.2.2 Skuldförvaltning

Skuldförvaltningen omfattar hanteringen av de långfristiga lån som kommunkoncernen har för att finansiera långsiktiga investeringar.

Mål för kommunkoncernens skuldförvaltning är att:

- *säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt*
- *minimera kommunkoncernens räntekostnader ur ett långsiktigt perspektiv*
- *minimera riskerna med upplåning*

Upplåning i spekulativt syfte eller upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst är inte tillåtet. Det får dock inte förhindra att upplåning sker till ett belopp eller vid en tidpunkt som bedöms vara lämplig med hänsyn till kreditvillkor eller förväntad förändring av räntorna på finansmarknaden.

Kommunstyrelsen ska fastställa ramar för refinansieringsrisk, ränterisk, valutarisk och motpartsrisk i "Riktlinjer för finansförvaltning".

3.2.3 Borgensåtagande

Ett borgensåtagande innebär att kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det.

Mål för borgensåtagande är att:

- *borgensåtaganden inte ska äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen*

Borgensåtaganden beviljas endast för lån till investeringar i hel/delägda dotterbolag samt lån till investeringar i ideella föreningar eller ideella organisationer som är verksamma i kommunen.

3.2.4 Långsiktig medelsförvaltning av kommunens pensionsmedel

Kommunen har finansiella medel för att långsiktigt kunna möta framtida likviditetspåfrestningar med anledning av pensionsutbetalningar.

Mål för den långsiktiga medelsförvaltningen av kommunens pensionsmedel är att

- *trygga kommunens framtida pensionsutbetalningar*
- *ge en god avkastning i förhållande till risk*
- *möta likviditeten för den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP) år 2040 och framåt med minst 100% konsolidering gentemot den förmånsbestämda ålderspensionen*
- *portföljen tillåts falla maximalt 15% från det högsta rapporterade värdet de senaste 12 månaderna.*
- *Avkastningsmålet för pensionsmedelsförvaltningen är en långsiktig avkastning på 3% per år i reala termer, justerat för inflation.*

Avkastningsmålet (förväntad avkastning) styrs av risknivån i portföljen. Vid sidan av riskbegränsningen är utgångspunkten för allokeringen mellan tillgångsslagen att i normalläget ha en så hög andel aktier som möjligt för att maximera förväntad avkastning.

Kommunen ska årligen följa upp tillgångarnas värdeförändring i förhållande till uppdaterad beräkning av den förmånsbestämda ålderspensionen.

3.2.5 Medelsförvaltning av donationsmedel

Kommunen förvaltar finansiella medel för ett antal donationsfonder och stiftelser.

Mål för förvaltningen av donationsmedel är att

- *uppnå en avkastning som möjliggör en årlig utdelning i enlighet med respektive stiftelses ändamål*
- *ge en god avkastning i förhållande till risk*

4 ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING

Ansvaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas mellan Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, ekonomichef och bolagens/förbundets ledning enligt nedan.

Delegering av beslutsrätt från Kommunfullmäktige till Kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från Kommunstyrelsen till delegat framgår av Kommunstyrelsens delegationsordning.

4.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ansvarar för att

- *minst en gång varje mandatperiod besluta om denna policy och eventuella revideringar*
- *förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 - 3a §*
- *besluta om ram för kommunkoncernens upplåning*
- *besluta om ramar för långfristig utlåning av medel till respektive hel- eller delägda aktiebolag samt förbund*
- *besluta om eventuella borgensramar för kommunala bolag eller besluta om enskilda borgensåtaganden till bolag eller föreningar/organisationer*

4.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska

- *minst en gång varje mandatperiod, eller vid behov,*
  - *lämna förslag till Kommunfullmäktige om revideringar av denna policy.*
  - *besluta om Riktlinjer för finansverksamheten*
- *årligen*
  - *besluta om marginal för koncerninterna lån*
  - *besluta om internkontrollplan för finansverksamheten*
  - *följa upp och utvärdera förvaltningsresultaten*
  - *följa upp placeringarnas hållbarhet och ansvarsfullhet*
  - *följa upp att regelverket inklusive beslutade limiter följs*

4.3 Ekonomichefens ansvar

Ekonomichefen har det operativa ansvaret för kommunens finanshantering. Det är ekonomichefens ansvar att:

- *samordna kommunens finansiella verksamhet*
- *löpande föra strategiska diskussioner och följa utvecklingen inom finansverksamheten genom att ta del av den fortlöpande finansiella rapporteringen*
- *kommunen har en väl fungerande finansfunktion*
- *kommunen har tillfredställande intern kontroll*
- *lämna information om kommunens finansiella ställning till kommunstyrelsen*
- *vid överträdande av limiter besluta om korrigerande åtgärder*
- *inom ramen för kommunstyrelsens delegation fatta beslut i frågor rörande upplåning och placering av medel*

4.4 VD för bolag och förbund

Verkställande direktör eller motsvarande har det operativa ansvaret för bolagets/förbundets finanshantering. Det är VD:s ansvar att:

- *bolaget/förbundet har en väl fungerande finansfunktion*
- *bolaget/förbundet har tillfredställande intern kontroll*
- *lämna information om bolagets/förbundets verksamhet till styrelsen*
- *vid överträdande av limiter besluta om korrigerande åtgärder*

4.5 Styrelser för bolag och förbund

Styrelsen ska

- *besluta om bolagets/förbundets interna regelverk*
- *följa upp och utvärdera verksamheten utifrån bland annat måluppfyllelse, effektivt nyttjande av resurser, samt efterlevnad av lagar, regelverk och ägardirektiv*

4.6 Intern kontroll

Med intern kontroll avses i detta fall administration av löpande upplånings- och placeringsavslut, handhavande av aktuell dokumentation och bokföring av aktuella affärer. Kontrollen förutsätter att det finns erforderliga system och rutiner för:

- *instruktioner*
- *rapportering och uppföljning*
- *ansvarsfördelning i organisationen*
- *inventering av tillgångar och skulder*
- *redovisning*

För att åstadkomma god säkerhet och effektiva rutiner i finansarbetet krävs det att handläggare- respektive internkontrollfunktionerna hålls åtskilda.

Alla affärsavslut/beslut ska omedelbart dokumenteras. Ekonomiavdelningen ska omgående rapportera till Kommunstyrelsens ordförande och kommunens revisorer om misstanke om oegentligheter i finansverksamheten skulle uppkomma.

5 UPPFÖLJNING

Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp policyn och redovisar till Kommunfullmäktige i samband med helårsbokslutet. Kommunstyrelsens uppföljning sker enligt beslutade riktlinjer för finansförvaltningen.

6 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum